

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 85

van **LISE VANDECASTEELE**

datum: 3 januari 2022

---

aan **BART SOMERS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR,
BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

Lokale verkiezingen 2024 - Gevolgen afschaffing opkomstplicht

Op 13 oktober 2024 vinden opnieuw lokale verkiezingen plaats. Ze zullen er anders uitzien dan de voorgaande jaren: de Vlaamse Regering heeft beslist om niet meer te werken met een opkomstplicht.

1. Zullen mensen zich vooraf moeten registreren om voor de lokale verkiezingen te kunnen stemmen? Of krijgt iedereen een oproepingsbrief zoals voordien, waarmee ze naar de stembus kunnen?
2. Op welke manier worden mensen gemotiveerd om te gaan stemmen? Worden er participatietrajecten opgezet?
3. Op welke manier verschilt dit of loopt het gelijk aan de registratie/het stemrecht van niet-Belgen?
4. Zal rekening gehouden worden in de procedures met mensen die laaggeletterd en/of digibeet zijn?

**Vlaams
Parlement**

BART SOMERS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

ANTWOORD

op vraag nr. 85 van 3 januari 2022

van **LISE VANDECASTEELE**

---

1. De afschaffing van de stemplicht wijzigt de huidige regelgeving niet en bijgevolg zullen alle Belgische stemgerechtigde burgers automatisch worden opgenomen in de kiezerslijst. Dit betekent dat zij zich niet op voorhand moeten registreren. Ik bereid momenteel een visienota voor met voorstellen ter optimalisatie van het verkiezingsproces in 2024, onder meer in het licht van de afschaffing van de stemplicht, en die ik op korte termijn aan de Vlaamse Regering wens voor te leggen. Een mogelijke piste, mits onderzoek, is de invoering van een stempas ter vervanging van de oproepingsbrief, zoals aangegeven tijdens de parlementaire bespreking over het ontwerp van decreet tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie (zie: [parlementaire bespreking](#)).
2. De bedoeling van de afschaffing van de stemplicht is iedereen vrij te laten in zijn keuze om al dan niet te gaan stemmen. Tijdens de bespreking in de Commissie Binnenlands Bestuur en in het Vlaams Parlement van het voorgenoemde ontwerpdecreet, heb ik erop gewezen dat vooral de politieke partijen en de kandidaten een belangrijke rol zullen moeten spelen om de kiezers te overtuigen om te gaan stemmen en om hen duidelijk te maken waarom het belangrijk is dat zij hun stem uitbrengen. Als organiserende overheid zal de Vlaamse Regering, in de aanloop naar de verkiezingen van 2024, ook nagaan op welke manier campagne kan gevoerd worden om de kiezers aan te zetten om te gaan stemmen, en bijzondere aandacht kan daarbij gaan naar kiezersgroepen die moeilijkheden of hinder ondervinden bij het uitbrengen van hun stem, zoals personen met een handicap.
3. De regelgeving aangaande het stemrecht van niet-Belgische burgers is een bevoegdheid van de federale overheid. Volgens de huidige federale wetgeving moet een niet-Belgische inwoner zich als kiezer laten registreren om te kunnen deelnemen aan de lokale verkiezing en blijft deze registratie gelden. Dit betekent dat conform de huidige federale wetgeving, de niet-Belgische inwoner zich niet voor elke verkiezing opnieuw moet laten registreren, tenzij hij zich in de tussentijd als kiezer heeft laten schrappen. De niet-Belgische inwoners die met andere woorden voor de verkiezing in 2018 als kiezer waren geregistreerd en die voor de lokale verkiezing in 2024 nog altijd voldoen aan de kiesvoorwaarden, zullen, net als de Belgische stemgerechtigde burgers, automatisch in de kiezerslijst opgenomen worden, tenzij ze zich inmiddels hebben laten schrappen als kiezer.
4. De afschaffing van de stemplicht heeft geen invloed op de manier waarop de kiezers kunnen stemmen. Net als voorheen zullen ook laaggeschoolde kiezers vlot hun stem kunnen uitbrengen. Bij digitale stemming bepaalt de regelgeving dat kiezers die moeilijkheden ondervinden bij het uitbrengen van hun stem met de stemcomputer, zich kunnen laten bijstaan door een lid van het stembureau.